

Stefna Garðabæjar í málefnum fatlaðs fólks

Stefnumótun Garðabæjar og þjónustusvæðis í málefnum fatlaðs fólks byggja á lögum um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992 með síðari breytingum sem og reglugerðum og reglum sveitarfélagsins. Markmið laganna kemur fram í 1. gr. þeirra:

“Markmið þessara laga er að tryggja fötluðu fólki jafnrétti og sambærileg lífskjör við aðra þjóðfélagsþegna og skapa því skilyrði til þess að lifa eðlilegu lífi.”

Jafnframt byggir stefnumótunarvinnan á framkvæmdaáætlun Velferðarráðuneytis í málefnum fatlaðs fólks til ársins 2012 og samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks og er það í samræmi við 2. mgr. 1. gr. laga um málefni fatlaðs fólks.

Í 3. gr. samningsins koma fram almennar meginreglur sem byggt hefur verið á og varða m.a.:

- virðingu fyrir sjálfræði og sjálfstæði einstaklingsins
- bann við mismunun
- virðingu fyrir mannlegum fjölbreytileika
- virka þátttöku í samfélagi án aðgreiningar
- jöfn tækifæri.

Þjónustan almennt

Markmið:

Að þjónustan miði að því að auka sjálfstæði og lífsgæði fatlaðs fólks.

Að þjónustan sé í samræmi við óskir og þarfir fatlaðs fólks, sé heildstæð, sveigjanleg og taki til flestra þátta lífsins.

Það verður gert með því að:

- Starfsmenn sem sinna þjónustu við fatlað fólk þekki réttindi fatlaðs fólks og standi vörð um hagsmuni þess.
- Leggja áherslu á að fá fagfólk til starfa.
- Þjóða upp á markvissa fræðslu, ráðgjöf og handleiðslu fyrir starfsfólk.
- Samþætta þjónustu við fatlað fólk við almenna þjónustu sveitarfélagsins.
- Leggja áherslu á að fatlað fólk eigi val um tegund þjónustu og framkvæmd hennar.
- Biðtími eftir þjónustu sé sem skemmstur.
- Þróuð séu ný úrræði í þjónustunni.
- Auka öryggi og samfellu í þjónustu við fatlað fólk.

Atvinna/dagþjónusta

Markmið:

Að stuðla að aukinni samfélagslegri þátttöku fatlaðs fólks, auka hæfni þess til starfa og draga þannig úr áhrifum fötlunar.

Það verður gert með því að:

- Fatlað fólk eigi forgang að atvinnu hjá sveitarfélaginu ef hæfni þess til starfsins er meiri eða jöfn hæfni annarra sem um starfið sækja.
- Garðabær taki þátt í vinnumarkaðsaðgerðum fyrir fatlað fólk í samstarfi við AMS (atvinna með stuðningi).
- Fatlað fólk fái tækifæri til starfsprófunar og starfsþjálfunar.
- Fatlað fólk fái tækifæri til að nýta virkniúrræði s.s. dagþjónustu.
- Ungt fatlað fólk eigi þess kost að fá sumarstörf hjá Garðabæ.
- Fötluð börn á vinnuskólaaldri eigi þess kost að sækja vinnuskólann í Garðabæ.

Ferlimál

Markmið:

Að ferlimálum fatlaðs fólks sé sinnt með skipulögðum hætti og að öllum sé tryggt aðgengi að manngerðu umhverfi bæði hvað varðar húsnæði og opin svæði fyrir almenning.

Það verður gert með því að:

- Gera nauðsynlegar endurbætur á aðgengi opinberra bygginga, þjónustustofnana og opnum svæðum í Garðabæ.

Ferðapjónusta

Markmið:

Að almenningsangangur taki mið af þörfum fatlaðs fólks.

Að fólki sem ekki getur nýtt sér almenningsfarartæki vegna fötlunar sé gefinn kostur á ferðapjónustu sem geri þeim kleift að stunda atvinnu, nám og njóta tómstunda og tryggi með því sjálfstæði þeirra eftir því sem frekast er unnt.

Það verður gert með því að:

- Stuðla að því að ferðapjónustan sé sveigjanleg og lagi sig sem best að þörfum notenda.
- Stuðla að því að ferðapjónusta fyrir fatlað fólk sé veitt gegn viðráðanlegu gjaldi.
- Stuðla að því að pöntunartími verði sem skemmstur.
- Stuðla að því að ferðatími verði sem stytur.
- Stuðla að fjölbreyttari valkostum í ferðapjónustunni.

Félagsleg liðveisla

Markmið:

Að veita fötluðum einstaklingum persónulegan stuðning og aðstoð í því skyni að rjúfa félagslega einangrun.

Það verður gert með því að:

- Leitast við að tryggja að hæfir einstaklingar séu til reiðu sem liðsmenn.

Heimapjónusta

Markmið:

Að veita samþætta heimapjónustu til stuðnings þeim sem búa í heimahúsum og geta ekki séð hjálparlaust um heimilishald og persónulega umhirðu vegna skertrar getu, fjölskylduaðstæðna, álags, veikinda, barnsburðar eða fötlunar. Þjónustan skal vera til þess fallin að efla vald fólks yfir aðstæðum þess.

Það verður gert með því að:

- Stuðla að því að heimapjónustan sé sem sveigjanlegust og lagi sig sem best að þörfum notenda.
- Stuðla að því að notendur eigi val um framkvæmdaaðila þjónustunnar.
- Stuðla að því að starfsfólk fái nauðsynlega fræðslu varðandi þjónustu við fatlað fólk.

Húsnæðismál

Markmið:

Að fatlað fólk eigi kost á húsnæði í samræmi við þarfir þess og óskir.

Það verður gert með því að:

- Leitast við að fjölbreytilegt húsnæði sé í boði og áætlun sett þar um.
- Lögð verði niður í áföngum búseta sem ekki uppfyllir skilyrði um heimili fólks samkvæmt reglugerð nr. 1054/2010.

Íþrótt- og tómstundamál

Markmið:

Að börn og unglingar í Garðabæ kynnist fjölbreyttum íþróttum og fái tækifæri til að velja þá grein sem hentar þeim best.

Að í Garðabæ sé fjölbreytt æskulýðs-, félags- og tómstundastarf og allir bæjarbúar eigi kost á að stunda uppbyggilegt tómstundastarf sem eflir félagslega færni, samskipti og félagsauð (sbr. stefnu Garðabæjar í íþrótt- og tómstundamálum).

Að rjúfa félagslega einangrun fatlaðra barna og ungmenna.

Það verður gert með því að:

- Við gerð samstarfssamninga við íþrótt- og tómstundafélög verði kveðið á um að huga skuli sérstaklega að því að mæta þörfum fatlaðra barna.
- Hvetja foreldra og aðra áhugasama til að hafa frumkvæði að því að koma á fót íþróttastarfi fyrir fatlað fólk, hvort sem um væri að ræða sjálfstætt félag eða deild innan íþróttafélags. Stutt verði við frumkvæði og sjálfboðaliða í því sambandi.
- Hvetja til umræðu um íþróttir og tómstundir fyrir fatlað fólk í frjálsum félögum.
- Upplýsingar um skipulagt íþrótt- og tómstundastarf fyrir fatlað fólk séu aðgengilegar á heimasíðu Garðabæjar.
- Styðja við og fræða þjálfara varðandi íþróttþjálfun fatlaðs fólks.
- Leggja áherslu á uppbyggingu frístundatilboða fyrir fötluð börn að skóladegi loknum.
- Fatlað fólk og aðstandendur geti sótt ráðgjöf til íþrótt- og tómstundafulltrúa Garðabæjar varðandi val á íþróttum og tómstundum.

Lengd viðvera ungmenna á framhaldsskólaaldri

Markmið:

Að stuðla að aukinni þátttöku og virkni fatlaðra ungmenna með því að tryggja að ungmenni á framhaldsskólaaldri eigi kost á félagslegri samveru við jafnaldra sína eftir að skóladegi lýkur.

Það verður gert með því að:

- Eiga samstarf við önnur sveitarfélög um slík úrræði.

NPA (notendastýrð persónuleg aðstoð)

Markmið:

Að koma til móts við þarfir fatlaðs fólks fyrir aðstoð heima og úti í samfélaginu til þess að það megi lifa sjálfstæðu og virku lífi á eigin forsendum og undir eigin verkstjórn.

Það verður gert með því að:

- Garðabær taki þátt í þróunarverkefni um NPA.

Samráð við notendur

Markmið:

Að hafa virkt samráð við notendur þjónustunnar og fjölskyldur þeirra við gerð þjónustumats og við þróun þjónustunnar.

Það verður gert með því að:

- Setja á fót notendaráð.

Ráðgjöf

Markmið:

Að veita fötluðum einstaklingum, fötluðum foreldrum og foreldrum fatlaðra barna upplýsingar og leiðbeiningar um félagsleg réttindamál, stuðning vegna félagslegs og persónulegs vanda og ráðgjöf við uppeldi og umönnun barna.

Það verður gert með því að:

- Tryggja gott aðgengi að fagfólki á bæjarskrifstofum Garðabæjar.
- Tryggja samráð og samræmd vinnubrögð þeirra aðila er koma að þjónustunni.

Skammtí mavistun

Markmið:

Að foreldrar eigi kost á skammtí mavistun fyrir fötluð börn sín þegar þörf krefur til hvíldar eða vegna erfiðra heimilisaðstæðna, svo sem vegna veikinda eða annars álags.

Það verður gert með því að:

- Reka skammtí mavistun fyrir börn.
- Hafa samstarf við önnur sveitarfélög um samnýtingu og hugsanlega fjölgun rýma.
- Með því að leita nýrra leiða til að koma á móts við þarfir foreldra.

Skólar

Markmið:

Að námið taki mið af þörfum hvers og eins nemanda og notaðir séu fjölbreyttir og einstaklings-miðaðir kennsluhættir (sbr. skólastefnu Garðabæjar).

Að auka samstarf félagsþjónustu og skólakerfis við að samþætta þjónustu og nám fatlaðra nemenda og tryggja að samþættingin fylgi nemendum milli skólastiga.

Það verður gert með því að:

- Leggja áherslu á gæði vinnu með fötluðum börnum í leik- og grunnskóla.
- Leggja áherslu á ráðningu fagfólks til vinnu með fötluðum börnum í leik- og grunnskóla.
- Rýna vinnu sem fram fer með fötluðum börnum í samráði við þau og foreldra þeirra.
- Leggja áherslu fræðslu meðal kennara og starfsmanna innan skólanna um hugmyndafræði í störfum með fötluðu fólki.
- Leggja áherslu á að tryggja fötluðum börnum á grunnskólaaldri lengda viðveru eftir þörfum.
- Leggja áherslu á að efla nám sem hentar fötluðum börnum í tónlistarskóla Garðabæjar.

Stuðningsfjölskyldur

Markmið:

Að þjónusta stuðningsfjölskyldu standi til boða fyrir fjölskyldur fatlaðra barna til að létta álagi af fjölskyldu og gefa barni möguleika á aukinni félagslegri þátttöku.

Það verður gert með því að:

- Leitast við að tryggja að hæfar fjölskyldur séu til reiðu sem stuðningsfjölskyldur.

Styrkir vegna náms, verkfæra- og tækjakaupa

Markmið:

Að auðvelda einstaklingum með fötlun að verða sér úti um þekkingu og reynslu og auka möguleika þeirra til að vera virkir þátttakendur í samfélaginu.

Það verður gert með því að:

- Úthluta styrkjum árlega.
- Fjölskyldusvið Garðabæjar veki athygli á rétti fatlaðs fólks til umsókna með auglýsingu.

Sumarúrræði

Markmið:

Að stuðla að því að fötluð börn eigi þess kost að skipta um umhverfi og dveljast utan heimilis síns sér til ánægju og tilbreytingar þegar þörf er á.

Það verður gert með því að:

- Að stuðla að því að fötluð börn eigi kost á sumardvöl.
- Að stuðla að því að fötluð börn geti nýtt sér sumarúrræði í Garðabæ og á höfuðborgarsvæðinu með nauðsynlegum stuðningi.

Upplýsingar

Markmið:

Að fatlað fólk eigi greiðan aðgang að upplýsingum um réttindi sín og þá þjónustu sem í boði er þannig að það geti nýtt sér rétt sinn til tjáningar- og skoðanafrelsis.

Það verður gert með því að:

- Upplýsingar um þjónustu séu aðgengilegar á heimasíðu Garðabæjar.
- Upplýsingar séu í aðgengilegu formi og með aðgengilegri tækni sem hæfir einstaklingum sem eiga við mismunandi fötlun að stríða.

Samþykkt á fundi bæjarstjórnar Garðabæjar

6. september 2012

*Guðjón Erling Friðriksson
bæjarritari*